

Stanovisko Asociácie priemyselných zväzov a dopravy
na rokovanie HSR SR dňa 24.11.2025

Odpočet nákladov, prínosov a efektivity doteraz prijatých opatrení proti daňovým únikom

1. Postoj APZD

APZD berie navrhovaný bod programu zo strany RÚZ na vedomie a vítame predloženie zhrnutia, analýzy a odpočtu nákladov, prínosov a efektivity prijatých opatrení proti daňovým únikom zo strany MF SR a Finančnej správy.

2. Zdôvodnenie postoja APZD

- APZD si dovoľuje podotknúť, že do dnešného dňa nebol zverejnený dokument **Akčný plán boja proti daňovým únikom, ktorý bol odprezentovaný p. ministrom Kamenickým** len formou tlačovej správy, v novebmbru 2024.
- Odpočet týchto opatrení bude predpokladáme preto zo strany MF SR a Finančnej správy SR o to komplikovanejší.
- V súvislosti s dodnes prijatými opatreniami proti daňovým únikom **vítame predloženie zhrnutia a odpočtu nákladov, prínosov a efektivity týchto opatrení zo strany Finančnej správy a MF SR.** Veríme, že prinesú aktuálny a veľmi žiadaný podklad pre ďalšie smerovanie a posun Finančnej správy vo vzťahu k príprave nových opatrení v boji proti daňovým podvodom.
- Pozitívne vnímame aktuálne aktivity a komunikáciu zo strany MF SR a Finančnej správy SR v boji proti daňovým únikom, nakoľko sa jedná o pomerne zložitú úpravu celého prostredia nie len daňového systému, ktoré musia byť diskutované s dotknutými subjektmi a odbornou verejnosťou v čo najväčšej miere. To si vyžaduje razantné reformy aj nedaňových zákonov.
- Zástupcovia APZD sa v priebehu tohto roka zúčastnili viacerých stretnutí s Finančným riaditeľstvom SR a MF SR, v rámci ktorých boli načrtnuté jednotlivé nové návrhy opatrení, ktoré Finančná správa SR pripravuje a plánuje prijať ešte v rámci tohto ako aj budúceho roka. Konkrétne návrhy opatrení, resp. zmien právnych predpisov zatiaľ neboli predložené.

- Zároveň uvádzame, že sme počas tohto roka zasielali MF SR a Finančnej správe SR naše návrhy opatrení na boj proti daňovým únikom, ako aj úpravu indexu daňovej spoľahlivosti a benefitov pre vysoko spoľahlivé daňové subjekty, ktoré by pomohli pri lepšom výbere daní a odvodov.
- Ďalej sa domnievame, že súčasné nástroje, ktoré má štátna správa k dispozícii v boji proti daňovým únikom sú nedostatočné najmä z dôvodu ich nedostatočného využívania.
- **Nesúhlasíme preto s tým, aby sa v rámci prípravy nových opatrení boja proti daňovým únikom zavádzali nové nástroje, ktoré budú zatažovať podnikateľov bez toho, aby sa nevyhodnotili súčasné.**
- **Dobрым príkladom je kontrolný výkaz DPH, ktorý sa podľa nám známych údajov nevyužíva dostatočne a ktorý bude v zmysle novely zákona o DPH platiť ešte do zavedenia elektronickej fakturácie.**
- **Rovnako nás od 1.1.2027 čaká povinná elektronická fakturácia pre tuzemské dodania tovarov a služieb, ktorá predstavuje obrovskú zmenu pre podnikateľské prostredie avšak aj finančnú záťaž. Zároveň vnímame e-faktúru ako posun v digitalizácii, ktorá prispieje k zlepšeniu daňového výberu.**
- **Odporúčame a navrhujeme preto dbať na sociálny dialóg, hlavne v oblasti daňovej legislatívy a poskytnúť dostatočný časový priestor pre posúdenie nových opatrení sociálnymi partnermi a ďalšími zástupcami odbornej verejnosť. Veríme, že len efektívny sociálny dialóg a odborná diskusia môžu prispieť k správnosti, efektívnosti a v konečnom dôsledku aj prijatiu a dodržiavaniu nových opatrení zo strany dotknutých subjektov.**
- Ak budú všetky návrhy daňovej legislatívy predkladané v rámci štandardného pripomienkového konania, budú mať podnikatelia možnosť sa k nim vyjadriť. Zákony budú následne vecne správne pripravené a budú si ich obe strany správne vykladať, a práve uvedené je tou najlepšou cestou na riadne plnenie daňových povinností.
- Avšak sme v poslednej dobe často svedkami skráteného legislatívneho konania, nie len vo finančnej legislatíve, čoho dôsledkom je nekvalitná príprava legislatívy a absencia sociálneho dialógu.
- Na záver si dovoľujeme poukázať na skutočnosť, že až tretina všetkých podvodov s DPH, ktoré vyšetruje Európska prokuratúra, súvisí so Slovenskom.

V KONTEXTE PREDKLADANÉHO MATERIÁLU SI DOVOĽUJEME OPĀTOVNE PREDLOŽIŤ NÁVRHY OPATRENÍ APZD NA BOJ PROTI DAŇOVÝM PODVODOM:

A. Vo všeobecnosti:

- Odporúčame nezavádzať žiadne neoverené riešenia do oblasti daní.
- Odporúčame zrušiť novú daň z finančných transakcií, ktorá výrazne zhoršila podnikanie na Slovensku a neodvratne mení správanie podnikateľov.

- Odporúčame podporovať mechanizmy na prevzatie osobnej zodpovednosti firiem a občanov za svoju budúcnosť. Pre podnikateľov sú to predovšetkým opatrenia na rast ekonomiky ako je napr. superodpočet na výskum a vývoj, investície do elektromobility a dekarbonizácie výroby atď.
- B. V súvislosti s návrhmi nových opatrení v boji proti daňovým únikom, ktoré boli Finančnou správou predložené v rámci posledných rokovaní by sme radi upozornili na niekoľko konkrétnych bodov:**
- Vo všeobecnosti odporúčame, aby boli akékoľvek novo prijímané opatrenia jednoduché a motivačné, ktoré povedú k dobrovoľnému plneniu povinností. To prirodzene bude motivovať i ostatných.
 - Odporúčame, aby opatrenia podporovali aktivitu podnikateľského prostredia, nakoľko na Slovensku čelíme extrémne vysokému daňovému zaťaženiu zamestnancov. V zmysle uvedeného preto dlhodobo navrhujeme napríklad zvýšenie majetkových daní ale len za podmienky súčasného zníženie daňového zaťaženia zamestnancov, „aby sa oplatilo podnikat“.
 - Bolo by vhodné, aby **Finančná správa SR** otvorene diskutovala o tom, **kde a akým spôsobom je možné nachádzať dodatočné príjmy**, a zároveň aby sa pri návrhu opatrení zohľadnila aj spravodlivosť a benefity voči riadne platiacim daňovníkom.
 - Ďalej navrhujeme, aby sa **FR SR zamerala v boji proti daňovým únikom na e-commerce priestor/e-shopy**. Už v období pandémie do tohto segmentu prenikli viaceré subjekty, ktoré vytvárajú podvodné schémy, pričom chýba komplexná **konceptia a vízia kontrolných mechanizmov** pre túto oblasť pre účely boja proti daňovým podvodom.
 - Ako príklad dobrej praxe možno uviesť **Grécko**, kde funguje **synchronizácia údajov medzi rezortmi, energetickými spoločnosťami a ďalšími inštitúciami**. Tento systém umožňuje efektívnejšie odhaľovať nezrovnalosti a zneužívanie – napríklad pri evidencii využívania nehnuteľností na podnikateľské činnosti a i. Preto by zavedenie takéhoto systému mohlo rovnako prispieť k boju proti daňovým podvodom.
 - Zavedením podobných opatrení by sa nielen znížila daňová medzera, ale predovšetkým by sa **zlepšila férovosť podnikateľského prostredia**, keďže nedodržiavanie zákonných požiadaviek podvodnými subjektmi predstavuje **konkurenčnú výhodu oproti tým podnikateľom, ktorý poctivo dane odvádzajú**.
 - Rovnako dlhodobo kritizujeme aj nastavenie indexu daňovej spoľahlivosti, v rámci ktorého Finančná správa rovnako posudzuje všetkých na základe kritérií identifikovaných rovnakým spôsobom, či už je predmetom konania veľký alebo malý podnik.
 - **Vo vzťahu novým opatreniam Finančnej správy ďalej uvádzame, že nesúhlasíme:**
 - s návrhom opatrenia, ktorým sa zavádza, aby bol kupujúci povinný si prevziať pokladničný doklad, teda prenesenie tejto povinnosti z predávajúceho na kupujúceho, a jeho následné sankcionovanie.

- Zároveň nesúhlasíme so zvýšením trestnoprávnej zodpovednosti za vedenie firmy –konateľa spoločnosti, ktorý v mnohých prípadoch nemusí byť zodpovedný za protiprávne konanie danej spoločnosti.
- Nesúhlasíme rovnako so zavedením represívnych kontroly, neohlásené vstupov na pozemok podnikateľských subjektov.
- Máme zhodu v tom, že je potrebné sa pozrieť na tých, ktorý dane neplatia, avšak rovnako nepovažujeme za vhodné zaviesť finančnou správnou navrhované obmedzenie počtu obchodných spoločností, v ktorých môže jedna osoba vykonávať funkciu štatutárneho orgánu alebo jeho člena.

Ďalšie návrhy opatrení boja proti daňovým únikom:

- **Znížiť atraktivitu šedej ekonomiky**

Šedá ekonomika je neželaný fenomén v spoločnosti. Obávame sa, že súčasné zvyšovanie daní nemusí Slovensku priniesť príjem v odhadovanom objeme (Lafferova krivka). Žiaľ súčasné nastavenie a nové zmeny daňového systému posilňujú šedú ekonomiku ešte viac. Ide o pôsobenie prostredia ako celku – zložitost daňového systému demotivuje podniky k výkazníctvu obzvlášť u MSP, vysoké daňové zaťaženie (vrátane práce) podporuje prácu na čierno a minimalizáciu daní, podpora digitálnych platieb – transakčná daň motivuje k využívaniu hotovosti.

- **Zlepšiť výber daní a odvodov**

Je nevyhnutné **zlepšiť výber daní a odvodov**. Ak by sme sa pozreli napríklad na 20 najväčších dlžníkov v súkromnej sfére, títo na daniach dlžia spolu približne 300 mil. eur, dlh voči Sociálnej poisťovni cez 20 mil. eur + zdravotné poisťovne rovnako okolo 20 mil. eur. Je zrejmé, že štát umožňuje normálne fungovanie aj firiem, ktoré generujú takéto dlhy. V prípade verejných inštitúcií je napríklad dlh na Sociálnom poistení vo výške viac ako 475 mil. eur.

Len vyriešenie týchto top 20 súkromných dlžníkov by znamenalo okamžitý príjem do štátneho rozpočtu niekoľko stoviek miliónov. Je zarážajúce, že firmy, ktoré dlžia na poisťovni aj viac ako milión eur, pokojne pokračujú v podnikaní. Nehovoriac o množstve podvodných schém, o ktorých štát vie, ale nevie, resp. nedokáže voči nim zasiahnuť.

- **Vypracovanie a zverejnenie príkladov odporúčaných opatrení Finančného riaditeľstva SR pre podnikateľov na účely overenia spoľahlivosti obchodných partnerov/dodávateľov**

Išlo by o demonštratívny a nezáväzný zoznam, ktorý by slúžil ako orientačná pomôcka pre podnikateľov. Správca dane by aj naďalej mal možnosť posudzovať jednotlivé prípady individuálne a nezávisle, čím by bola

zachovaná flexibilita pri identifikácii podvodných konaní a prípadnom dorubení DPH v podvodných reťazcoch. Zoznam opatrení by významne prispel k zvýšeniu právnej istoty a zjednodušeniu postupov podnikateľov pri preverovaní svojich obchodných partnerov. Podnikatelia by mali jasnejšiu predstavu o očakávaniach správcu dane a o tom, aké kroky môžu podniknúť na minimalizáciu rizika neúmyselnej účasti na daňovom podvode.